
Cestovní medicína a očkování v ordinaci praktických lékařů a v centru očkování a cestovní medicíny

Jana Vlčková, Dagmar Horáková

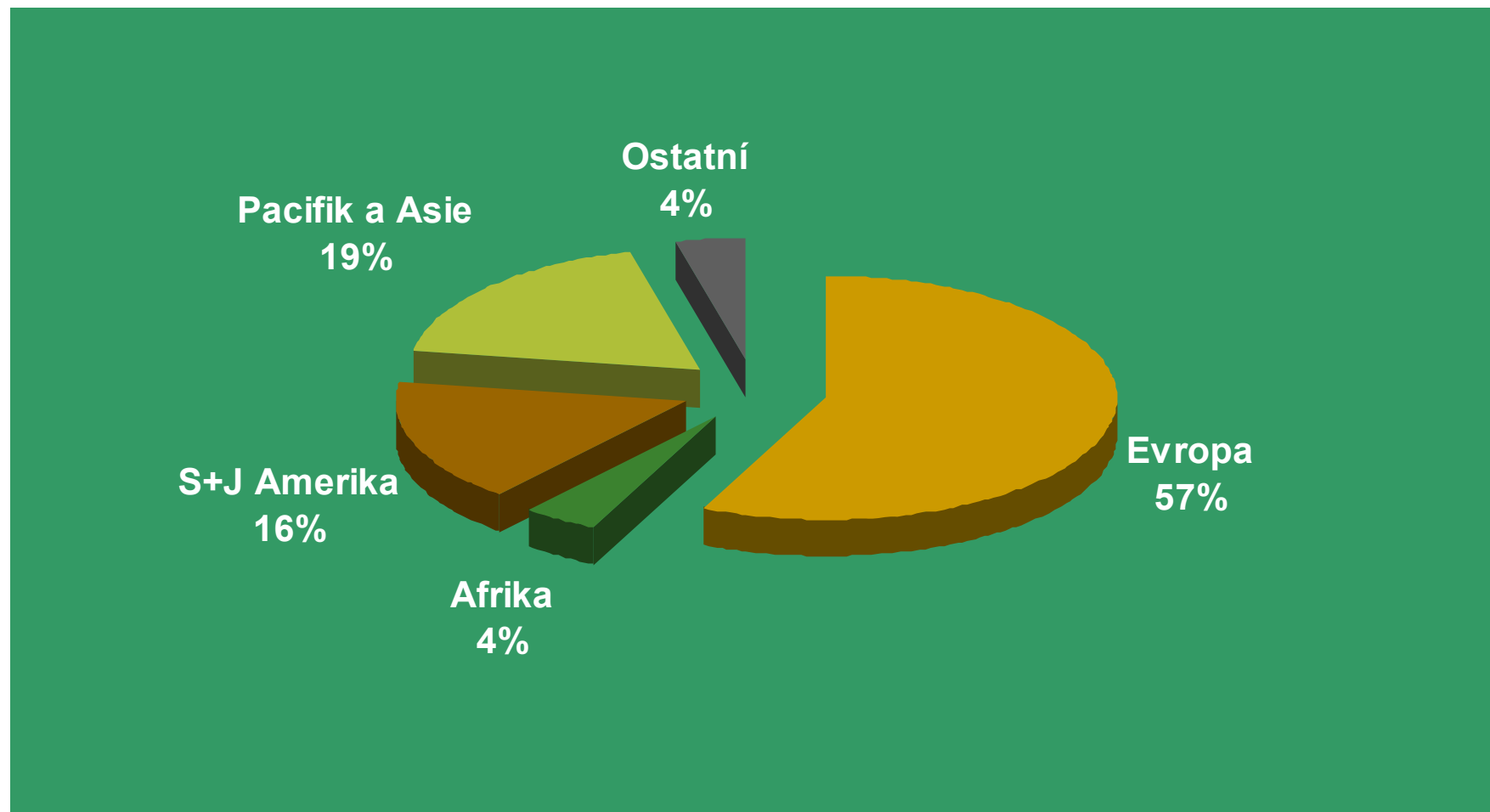
Centrum očkování a cestovní medicíny Fakultní nemocnice
Ústav preventivního lékařství LF UP v Olomouci

Pečenkovy dny, České Budějovice, 15. – 17.9.2010

Cestování a očkování

- Cestovní medicína je multidisciplinární obor zabývající se prevencí, diagnostikou a léčbou nemocí, které vznikly v souvislosti s cestováním
 - Po roce 1989 vzestupný trend zájmu o cestování
 - S tím souvisí i vzestup zájmu o očkování a především poradenství před cestou do zahraničí
-

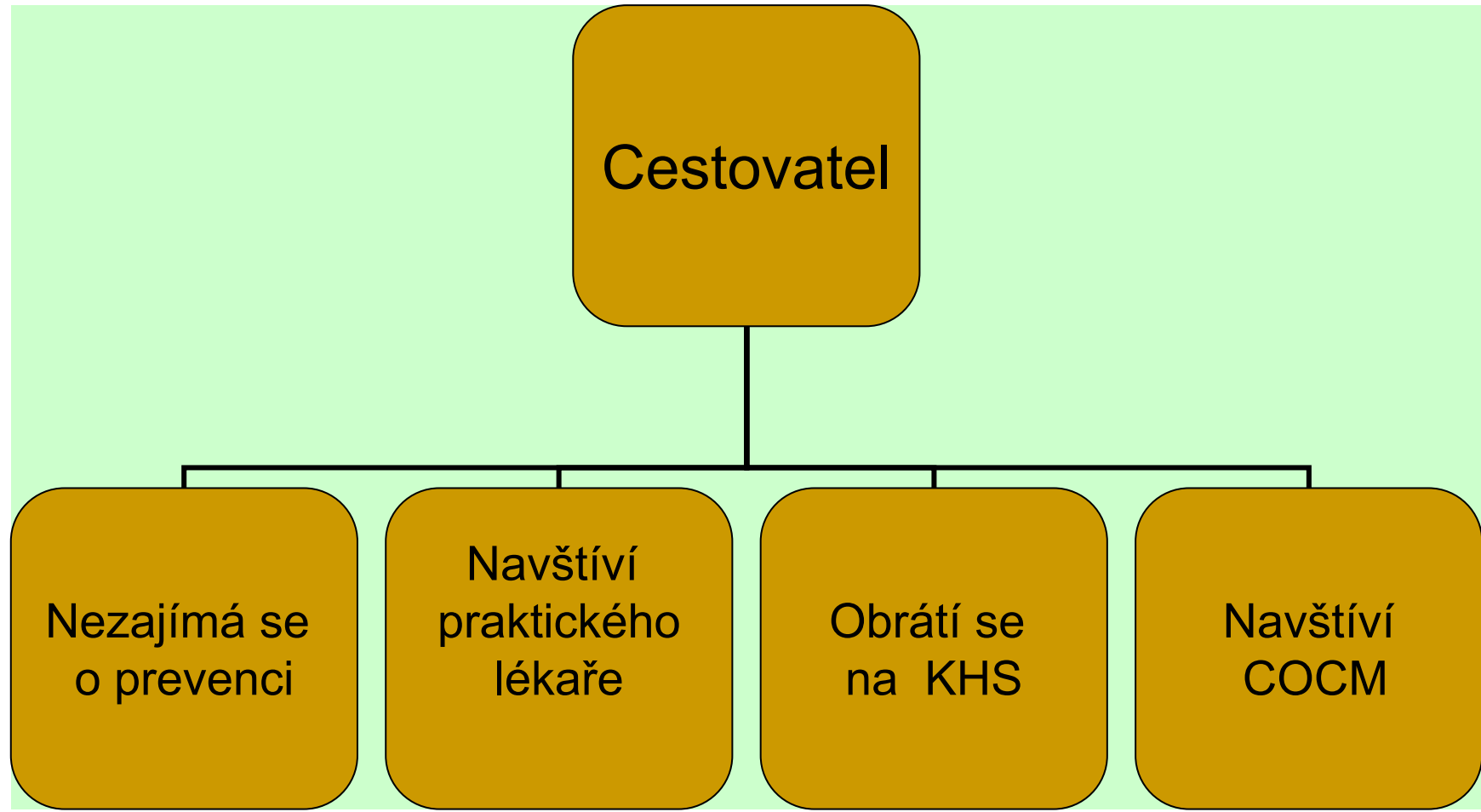
Struktura navštěvovaných kontinentů

Cestování a očkování

- Do konce roku 2002 se cestovním lékařstvím a očkováním zabývali především epidemiologové KHS
 - Od roku 2003 většinu služeb přebrala centra očkování státních nebo soukromých institucí
 - Centra očkování a cestovní medicíny (COCM) se specializují na celý problém cestování a především očkování jak před cestou, tak i jiná vyžádaná očkování včetně konzultační činnosti s ostatními lékaři
-

Cestování a očkování

Nezajímám se o prevenci

- Mně se nemůže nic stát
 - Všechno je na internetu
 - Kdybych v zahraničí onemocněl, najdu pomoc
 - Kdybych onemocněl po návratu, všechno se dá vyléčit
 - Prevence je zbytečná, antimalarika jsou škodlivá, žádnému z mých známých se nikdy nic nestalo
 - Léky z ČR stejně nepomohou, jsou neúčinné
-

Chci se chránit, kam mám jít

- Kontaktuji KHS, tam se očkuje, pomůžou mi
 - Epidemiolog protiepidemického oddělení odesílá cestovatele do některého z center očkování anebo k praktickému lékaři. Základní informace poskytne sám.
-

Centrum očkování a cestovní medicíny

- služby

- provádí očkování proti infekčním onemocněním
 - doporučuje očkování před cestou
 - sestavuje individuální očkovací kalendář
 - vystavuje mezinárodní očkovací průkaz včetně mezinárodního certifikátu o povinném očkování
 - pořizuje výpisy do mezinárodních očkovacích průkazů v anglickém jazyce
 - navrhuje antimalarickou profylaxi podle cíle cesty
 - předepisuje antimalarika
 - **provádí podrobnou konzultaci před odjezdem do všech zemí světa**
 - navrhuje lékárničku pro cestovatele
-

Očkování a cestovní medicína v ordinaci praktického lékaře

1. Praktický lékař je školený, provede potřebná očkování kromě očkování proti žluté zimnici, informuje cestovatele o rizicích, předepíše antimalarickou profylaxi. Spolupracuje s lékařem COCM
 2. Praktický lékař cestovatele přímo odesílá do centra očkování a cestovní medicíny, úzká spolupráce s lékařem COCM, je velmi dobře informovaný o problematice cestovní medicíny
-

Očkování a cestovní medicína v ordinaci praktického lékaře

3. Praktický lékař zahájí některá očkování, např. proti VHA + VHB, tetanu a cestovatele odesílá pokračovat do COCM
 4. Dochází k naočkování proti některým infekcím včetně žluté zimnice někdy bez dodržování pravidel očkování. Poté PL zjistí, že cestovatel potřebuje mezinárodní očkovací průkaz s certifikátem o očkování. Odesílá cestovatele do COCM.
-

Očkování a cestovní medicína v ordinaci praktického lékaře

5. Praktický lékař cestovatelů očkování
rozmluví, přesvědčí ho o škodlivosti
antimalarické profylaxe, není informovaný o
existenci center očkování a cestovní
medicíny

Očkování a cestovní medicína v ordinaci praktického lékaře

- Většina cestovatelů před cestou do zahraničí navštíví svého praktického lékaře
 - PL stojí v první linii medicíny, musí mít základní vědomosti ze všech oborů a cestovní medicínu a očkování může podceňovat.
 - Nový problém – distribuce OL byla z KHS předána soukromé firmě, někteří lékaři si nedokáží OL pro pravidelné nebo zvláštní očkování zajistit, ale zajistí si např. vakcínu proti žluté zimnici.
-

Kasuistiky

- Žena odeslána z OC ke svému praktickému lékaři ke kontrole posledního očkování proti tetanu. U prakt. lékaře jí byl aplikovaný TETABULIN. Pak teprve zjištěno, že poslední očkování proti TAT proběhlo před 8 lety. Na dotaz z OC proč byl aplikovaný imunoglobulin (úraz?) zazněla odpověď, že Tetabulin je pro lékaře levnější a Alteana stejně není.
 - Po návratu z Keni navštívila na jaře 2010 žena svého praktického lékaře. Uvedla, že jí pokousala opice a žádala očkování proti vzteklině. PL jí sdělil, že takové očkování není a ženu odeslal domů
 - Muž navštívil svého PL před cestou do Indonésie a požadoval předpis na antimalarika. PL ho přesvědčil o škodlivosti antimalarické profylaxe a doporučil mu, aby se dostavil, až bude mít malárii.
-

Očkování a cestovní medicína v ordinaci praktického lékaře

- Epidemiologové KHS, ZÚ, center očkování státních i nestátních se musí aktivně účastnit seminářů praktických lékařů. Přednášky o cestovní medicíně jsou pro ně velmi atraktivní.
 - Opakované informace o očkování a distribuci OL v Informačních zprávách KHS (?)
-

Děkuji Vám za pozornost

